

РЕШЕНИЕ

№ 271

гр. София, 16.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 28 състав,
в публично заседание на 21.12.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антони Йорданов

при участието на секретаря Наталия Дринова и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **3189** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от АПК.

Образувано е по искова молба от „Неохелт“ АД срещу Агенцията по вписванията, с която се претендира заплащане на сумата от 1030,00лв., представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, направени при оспорване на отказ, постановен от длъжностно лице по вписване на промени по партидата на дружеството.

Ищецът твърди, че в хода на оспорване на отказа е направил деловодни разноси, от които държавна такса от 15,00лв. и сумата от 500лв. адвокатско възнаграждение по т.д.№ 816/2019г. на Софийски градски съд, както и държавна такса от 15,00лв. и сумата от 500лв. адвокатско възнаграждение по ч.гр.д.№ 2730/2019г. на Софийски апелативен съд, които според него представляват имуществени вреди. Претендират се разноси за настоящето производство.

Първоначално исквата молба е била предявена пред Административен съд София-град, за което е образувано адм.д.№ 9373/2019г. С Определение № 6215/20.08.2019г. производството е прекратено пред АССГ, като исквата молба е изпратена по подсъдност на Софийски районен съд.

С Решение от 05.01.2021г. на СРС, постановено по гр.д.№ 49658/2019г. исквата молба е частично уважена. С Решение № 261158/31.03.2022г., постановено по гр.д.№ 5028/2021г., Софийски градски съд е обезсилил решението на районния съд и е изпратил делото по подсъдност на АССГ.

Ответникът - Агенцията по вписванията, чрез процесуалния си представител оспорва исквата молба и моли съда да се произнесе с решение, с което да я отхвърли.

Претендира разноски, представляващи юрисконсултско възнаграждение. Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на исковата претенция.

Съдът като обсъди доказателствата по делото, намира за установено следното от фактическа страна:

Със заявление № 20190418024555/18.04.2019г. е поискано вписване на промени в обстоятелствата по партидата на дружеството „Неохелт“ АД.

С отказ № 20190419210922 от 22.04.2019г., издаден от длъжностно лице по вписванията при Агенция по вписванията, е отказано вписване на обстоятелства, заявени със заявлението. Така постановеният отказ е обжалван пред Софийски градски съд, за което образувано ТД № 816/2019г. , по което с Решение № 943/17.05.2019г. жалбата е оставена без уважение. С Решение № 2014/02.08.2019г. на Софийски апелативен съд, постановено по ч.гр.д.№ 2730/2019г. е обезсилено решението на СГС и потвърдения с него отказ.

В двете производства ищецът е бил представляван от адв.Й., за което е представен договор за правна защита и съдействие от 22.04.2019г. Към исковата молба /по адм.д.№ 9379/2019г./ е приложен договор за правна защита и съдействие от 22.04.2019г., свързан с оспорването на цитирания по-горе отказ, както и платежно нареждане за сумата от 500лв. Наред с това е представен и договор за права защита и съдействие от 21.05.2019г. пред Софийски апелативен съд, по който е уговорено възнаграждение в размер на 500лв., както и платежно нареждане.

Към настоящето дело са приложени ТД № 816/2019г. на СГС и ч.гр.д.№ 2730/2019г на САС, в кориците на които присъства единствено договорът от 22.04.2019г.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Искът е предявен срещу надлежен ответник по смисъла на чл. 205 АПК, тъй като длъжностното лице, постановило незаконосъобразния отказ от вписване на заявени обстоятелства в търговския регистър е от състава на Агенцията по вписванията (чл. 3, ал.1 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска) - юридическо лице на бюджетна издръжка към Министерството на правосъдието съгласно чл.2, ал.1 и 2 от Устройствения правилник на Агенцията по вписванията. Налице е отменен акт, от което се твърди, че произтичат вредите. Разгледан по същество е частично основателен по следните съображения:

Съгласно чл.203 АПК, гражданите и юридическите лица могат да предявят иски за обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Исковата защита е по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ. Фактическият състав на този текст изисква наличието на следните елементи: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред, като в случай на незаконосъобразно действие, същото би могло да бъде констатирано и в производството по обезщетението; вреда от такъв административен акт и причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. При липсата на който и да е от тези елементи, отговорността по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ не може да бъде реализирана.

Дейността по вписване в търговския регистър е регламентирана в чл. 22 и следващите от ЗТР като отказът от вписване подлежи на обжалване пред окръжния съд по седалището на търговеца. В чл. 28, ал.2 от ЗТР изрично е предвидено, че Агенцията

отговаря за вредите, причинени на физически и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на длъжностни лица по регистрацията, по реда на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Следователно от една страна е налице акт, издаден в регистърно производството с охранителен характер - едностранно и безспорно, целящо да осигури съдебно съдействие на търговци за вписване на подлежащи на вписване обстоятелства и за обявяване на подлежащи на обявяване актове, а от друга страна – актът издаден в това производство законодателят е приравнил на административен, доколкото вредите от незаконосъобразността му се претендират по реда на чл.1 от ЗОДОВ. Следователно отказът от вписване в търговския регистър не е административна дейност и не се осъществява от административен орган в изпълнение на нормативно възложени му правомощия, но е приравнен на административен акт по силата на чл. 28, ал.2 от ЗТР. На основание чл. 203 от АПК исковите за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на глава единадесета „Производства за обезщетения“. Следователно налице е първата предпоставка за реализиране на отговорността по ЗОДОВ: отменен по съответния ред акт, приравнен на административен акт.

Налице е и втората предпоставка, а именно причинени на ищеца имуществени вреди в размер на 530,00лв. – 30лв. държавни такси и 500лв. адвокатско възнаграждение. Настоящият съдебен състав възприема тезата на ищеца, че са му причинени имуществени вреди, изразяващи се в разноски за защита и процесуално представителство от адвокат, направени в производството по обжалване на постановения отказ от вписване в търговския регистър. Доказано е заплащане на адвокатско възнаграждение за изготвяне и подаване на жалба срещу цитирания отказ, отразено в приложения договор за правна защита и съдействие от 22.04.2019г., който служи и като разписка за изплащането му в брой. Поради това съдът приема същите за достоверни. Това плащане, след като е предизвикало имуществено разместване в отрицателна посока за ищеца, представлява имуществена вреда за него. Към датата на приключване на устните състезания в процеса- 22.01.2021г. е настъпила законодателна промяна, като вече в чл.25 ал. 6 от ЗТРРЮЛНЦ /нова, ДВ, бр. 105 от 11.12.2020 г./ е регламентирано, че „в производствата съдът присъжда разноски на страните по реда на ГПК“. Към момента на сезиране на СГС с жалбата и към момента на предявяване на исковата претенция- 13.08.2019г. приложим закон е била разпоредбата на чл. 28 ал.2 от ЗТРРЮЛНЦ /нова - ДВ, бр. 105 от 2016 г./, съгласно която, „Агенцията отговаря за вредите, причинени на физически и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на длъжностни лица по регистрацията, по реда на ЗОДОВ“.

Що се касае до сумата от 500лв., заплатена по повод процесуално представително пред САС, настоящият състав намира същата за недоказана. Както се спомена по-горе, към настоящето дело са приложени ТД № 816/2019г. на СГС и ч.гр.д.№ 2730/2019г на САС. В тях обаче липсват документи, от които да е видно извършването на плащане пред апелативния съд, което води съда до извода, че представените с исковата молба доказателства са съставени единствено за нуждите на настоящето производство, най-малко поради факта, че датират след постановяване на решението на САС.

Налице е и причинно следствена връзка между претърпените вреди и отмененият

отказ, с оглед на което е налице и основание по чл.1 и чл. 4 от ЗОДОВ да бъде ангажирана отговорността на държавата за претърпените от ищеца имуществени вреди. Причинна връзка е налице не само когато деянието причинява непосредствено вредата, а и когато създава условията, реалната възможност от увреждане и тази реална възможност е превърната в действителност по друга причина. В случая е налице именно такава връзка. Ангажирането на адвокат за правна защита при обжалване му пред съда е израз на нормалната грижа на засегнатото лице за собствените му права и законни интереси, които то счита за накърнени, а възнаграждението за този адвокат е императивно дължимо на основание чл.36 от Закона за адвокатурата, като същото следва да се уговори именно с договор. След като ищецът има право на адвокатска защита при оспорването на издаденият отказ на ответника и същевременно дължи възнаграждение за нея, което следва да се уговори в договор, както и след като е платил дължимото, то той е разходвал средствата именно за да се защити по надлежния ред срещу незаконосъобразния отказ на ответника. Ако не беше издаден този отказ, отменен като незаконосъобразен, нямаше да съществува и съдебното му оспорване, в рамките на което лицето може да упражни както намери за необходимо и ефективно правото си на защита, включително като натовари адвокат, на когото дължи възнаграждение. В тази строго каузална връзка следва да се отчита, че договорът за правна защита не е общ и абстрактен, а е в пряка и непосредствена връзка именно и само с делото, по което е оспорен цитираният отказ на Агенцията по вписванията. Ето защо, няма как връзката между заплатения хонорар на адвоката за защита по това дело и отменения като незаконосъобразен отказ, да не е причинно-следствена. Въпреки незадължителността на осъществяваната защита по ЗТР, платените средства за нея подлежат на възстановяване, защото правото на защита, включващо и адвокатска такава, е основно право, конституционно гарантирано - чл.56 от Конституцията на РБ, което не може да се ограничава по никакъв начин, включително и под заплахата за невъзстановяване на заплатения адвокатски хонорар, въпреки успешен изход на делото за оспорвания, ползвал същата. Предвид това съдът приема, че ищецът е доказал, че настъпилите неблагоприятни последици в имуществената му сфера в размер на 500 лв., както и сумата от 15,00лв. внесена държавна такса, които са именно в резултат на обжалването на посочения отказ пред СГС. Липсата на процесуална възможност да се упражни претенцията за разноси в същото производство от лицето обуславя извод, че направените разходи от него в хода на това производство, приключило с отмяна на отказа, представляват имуществена вреда, за която ответникът дължи обезщетение съгласно чл. 28, ал.2 от ЗТР.

Въз основа на горното, настоящата инстанция намира исковата претенция за основателна и доказана, поради което същата следва да се уважи.

Предвид изхода на делото и на основание чл.10, ал.3 от ЗОДОВ, ответникът следва да заплати на ищеца сторените по делото разноси, съобразно уважената част на исковата молба, които съдът определя в размер на 175лв., от които сумата от 150лв. адвокатско възнаграждение и 25лв. държана такса в настоящето производство и за сумата от 600лв. за процесуално представителство по гр.д.№ 49658/2019г. на Софийски районен съд и гр.д.№ 5028/2021г., Софийски градски съд.

В същото време, независимо от изхода на спора, не следва да се присъжда юрисконсултско възнаграждение на ответника. В производството по ЗОДОВ ищецът не дължи на ответника заплащане на юрисконсултско възнаграждение. Разпоредбите

на чл. 10, ал. 2 и ал. 3 от ЗОДОВ В редакцията им към момента на подаване на исковата молба /бр. 7 от 19.01.2018/, тълкувани в тяхната взаимовръзка, се явяват специални по отношение на общите разпоредби на чл. 78, ал. 8 от ГПК, във връзка с чл. 144 от АПК и чл. 143 от АПК. Липсата на изрична уредба в ЗОДОВ, която да предвижда отговорност на ищеца за заплащане на юрисконсултско възнаграждение на ответника при пълно или частично отхвърляне на иска/исковете му, означава, че такова не се дължи

По изложените съображения, Административен съд София-град, Второ отделение, 28-ми състав

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Агенцията по вписванията да заплати на „Неохелт“ АД, с ЕИК[ЕИК], обезщетение в размер на 530,00лв. /петстотин и тридесет/ лева за претърпени имуществени вреди от отменен отказ №№ 20190419210922 от 22.04.2019г на Агенцията по вписванията, изразяващи се в заплатено адвокатско възнаграждение и внесена държавна такса във връзка със съдебното обжалване на цитирания отказ пред Софийски градски съд.

ОТХВЪРЛЯ предявения иск от „Неохелт“ АД, с ЕИК[ЕИК] в останалата част, до пълния му размер като НЕОСНОВАТЕЛЕН.

ОСЪЖДА Агенцията по вписванията да заплати на „Неохелт“ АД, с ЕИК[ЕИК], сумата в размер 775,00 лева, разноски за водене на делото.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните на основание чл.138 от АПК.

СЪДИЯ: